

§ 5

Tertialrapport 1 för 2014

Dnr 1.2.1. -302/2014

Stadsdelsnämndens beslut

1. Tertialrapporten godkänns.
2. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering för tomgångshyror på Odengatan 106 om 0,3 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden redovisar omslutningsförändring om 17,7 mnkr för ökade kostnader och intäkter.
4. Stadsdelsnämnden fastställer nya ersättningsnivåer för studiecirkel inom Nya Verkstan (bilaga 6).
5. Stadsdelsnämnden hemställer att kommunfullmäktige beslutar om ändring i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, § 20. De områden där hundrastplatser är belägna inom stadsdelsnämndsområdet anges på bifogad karta (bilaga 7).
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Ledamöterna **Shadi Larsson (MP)** och **Barbro Borg (MP)** reserverade sig mot beslutet.

Vice ordföranden **Anita Lindskog m.fl. (S)** lämnade ett särskilt uttalande.

Ledamoten **Åsa Tillberg (V)** lämnade ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Östback (M) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Ledamoten Shadi Larsson (MP) lade fram ett förslag till beslut och föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Alexandra Östback (M) ställde förslagen mot varandra och fann att stadsdelsnämnden hade beslutat i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Reservation

Ledamöterna **Shadi Larsson (MP)** och **Barbro Borg (MP)** ansåg att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat att:

1. Delvis godkänna förvaltningens utlåtande
2. Därutöver anföra följande:

Vi konstaterar att utifrån de anslag, målbeskrivningar och ramar som den moderatledda alliansen gett är måluppfyllelsen god och budgeten i balans, men vi ser som vanligt stora avvikelser inom flera av verksamhetsområdena.

Inom områdena stöd och service för funktionshindrade, förskoleverksamhet samt ekonomiskt bistånd räcker budgeten inte till och beräknas ge stora underskott. Vi har sett detta år ut och år in. För att få en budget i balans krävs alltså även i år att det planeras överskott för vissa verksamheter för att fylla upp underskott i andra.

Budgeten för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har förstärkts med 5 mnkr från andra verksamhetsområden. Ändå har verksamheten underskott om 5 mnkr. År efter år har det varit tydlig att kostnaderna för insatser enligt socialtjänstlagen överstiger det anslag som tilldelats.

Vi tycker inte att det är bra att medel avsatta för kultur och fritid för barn och ungdom flyttas över till andra verksamhetsområden för att balansera befarade underskott där.

Förvaltningen har prioriterat ungdomar när det gäller insatser som leder till självförsörjning. Det är bra, men det är viktigt att alla som vill ha ett arbete får det stöd de behöver. Vi har tidigare skrivit om hur viktigt vi tycker det är att erbjuda heltidsarbete till alla medarbetare i stadsdelsförvaltningen som arbetar deltid. Detta är förvaltningens ansvar och ska inte läggas på någon annan.

Med stor glädje läser vi om att stadsdelsområdets vård- och omsorgsboenden prioriterar arbetet med måltider, aktiviteter och utevistelse.

När det gäller sjukfrånvaro tycker vi att en djupare analys behövs för att förstå bakomliggande orsaker till ökad sjukfrånvaro.

Vi anser också att andel genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalysen behöver öka markant.

Sammanfattningsvis konstaterar vi att Miljöpartiets förslag till budget 2014 bättre hade motsvarat de verkliga behoven.

Särskilda uttalanden

Vice ordföranden **Anita Lindskog m.fl. (S)** lämnade följande särskilda uttalande:

Vi har tagit del av tertialrapport 1 och instämmer i förvaltningens slutsats avseende god måloppfyllelse. Endast några få mål är gul- eller rödmarkerade, bland annat andel förskollärare som uppgår till 45 procent - målet är satt till 50 procent.

Vidare andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid. Här är målet 100 procent men utfallet är 9,09 procent, vilket naturligtvis är otillräckligt. Detta är områden där vi socialdemokrater har förslag till att göra förändringar i vårt valprogram.

I den ekonomiska redovisningen finns från tidigare år de återkommande underskotten redovisade. Dessa förväntas efter resultatöverföringar jämnas ut. I driftsbudgeten redovisas ett prognostiserat underskott på 6,2 mnkr före nämnda resultatöverföring.

De områden som är i ekonomisk obalans är följande: förskoleverksamheten, stöd och service till funktionshindrade samt ekonomiskt bistånd.

Inom förvaltningsadministration, parkmiljö samt barn-kultur-fritid finns ett beräknat och planerat överskott som i stort ska användas för att täcka de förutvarande underskotten ovan. Detta innebär att den verksamhet, som exempelvis området barn-kultur-fritid skulle kunna genomföra inte blir av på grund av omfördelningen av budgetmedlen. Detta anser vi vara mycket otillfredsställande och något som vi tidigare har kritiserat.

Underskotten inom förskoleverksamheten beror på utbyggnad, dyra hyreskostnader och kostnader för pedagogisk utveckling. Detta kan möjligen anses vara godtagbara förklaringar.

Vad gäller underskottet för stöd till funktionshindrade är det samma problem som tidigare år, det vill säga för knapp

tilldelning av resurser i budget för denna grupp, fel i nyckeltalen från stadshusets sida. Men också att de tre anordnarna av boende för denna grupp vägrar anta stadshusets ”peng” för boende. Återigen hamnar man i en besvärande ”utpressningssituation” i relation till anordnarna av boenden.

I vårt förslag startar man boende i egen regi för denna grupp i större omfattning, så att också en ökad valfrihet kommer till stånd. Valfrihet för personer i behov av särskilt boende är i stort sett idag obefintlig. Valfrihet är ju annars något som alliansen framhållit som särskilt viktigt när det gäller all privatisering. Det gäller uppenbarligen bara för vissa boende i stadsdelen och inte för alla!

I tertialrapporten nämns också att man påbörjat ett samarbete med några av innerstadsförsamlingarna. Syftet är att erbjuda rådgivning och stöd för personer som lever under knappa ekonomiska villkor. Ett bra initiativ som, om det hela faller väl ut, kanske kan utökas och spridas.

Barn och ungdom

Förvaltningen deltar i EU-projektet ”Leda för resultat”, en studie där man följer upp i vilken utsträckning målen vid placeringar av ungdomar i HVB-hem uppnås. Unga i denna situation är en särskilt utsatt grupp och vi ser fram emot att få information om detta angelägna projekt och ta del av del-/slutrapport.

Parkleken

I och med att avtalet för parklekarna och den öppna förskolans entreprenadavtal går ut i mars 2015 avser man att konkurrens-utsätta den öppna fritidsverksamheten och upphandling föreslås för hela parkverksamheten inklusive fritidsgården.

Vi motsätter oss förslaget till hel entreprenad/privatisering och vill att hela verksamheten enligt ovan återgår i egenregi.

I rapporteringen om parker ser vi att man från centrala medelsreserven i stadshusets budget fått en extra tilldelning på 1,9 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder avseende trappor, gångvägar, lekplatser samt framtagande av en tillgänglighetsplan för stadsdelens parker. Detta ser vi positivt på. Det är alltför sällan man gör något åt bristande tillgänglighet i stadsmiljön!

Äldreomsorgen

Vi noterar att Socialstyrelsens nationella undersökningar i år kommer att inriktas mot hemtjänst, vård och omsorgsboende under titeln: "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?". Då man använder ett annat frågeformulär/enkät befarar förvaltningen att resultatet och därmed måluppfyllelsen skiljer sig från tidigare. Vi ser fram emot att få ta del av resultatet som eventuellt visar verksamheten från en annan vinkel.

Sjukfrånvaro

I rapporten redovisas en sjukfrånvaro för stadsdelens anställda i mars på 6,2 procent, årsmålet är 4,9 procent. I rapporten finns en rad åtgärder angivna som förhoppningsvis leder till en bättre måluppfyllelse. Socialtjänstavdelningen redovisar en ökning med 0,3 procent till 5,3. Vi har uppmärksammat situationen för dessa tjänstemän som har omtalats i pressen som en utsatt grupp med för få resurser och för hög belastning. Av det sluter vi oss till att här behövs ett tydligare klarläggande av deras arbetsmiljö och arbetssituation med syfte att förbättra och underlätta detta viktiga arbete.

Ledamoten **Åsa Tillberg (V)** lämnade följande särskilda uttalande.

En välfärd efter behov, inte efter mål!

Det kanske verkar konstigt att konstatera att vi borde ha en välfärd som är arrangerad efter medborgarnas behov. Är det inte det vi har? Nej, så ser det faktiskt inte ut. Vad är det då som styr? Vad är det då som bestämmer hur vi utformar våra insatser inom socialtjänsten, inom vården, inom omsorgen och skolan? Det är att hålla budget. På ett banalt plan så är det självklart positivt att hålla budget jämfört med att inte göra det. Men på ett djupare plan så är det skadligt att ha det som utgångsläge vid utformningen av välfärden.

De uppsatta målen, framställda antingen av kommunfullmäktige eller av stadsdelsnämnden, är i stor utsträckning medvetet vaga och otydliga. I en rapport som den vi behandlar idag ser allt grönt ut, bostadsbyggandet går bra, äldreården är utmärkt, socialtjänsten fungerar som ett rinnande vatten. Fantastiska resultat! Men är det inte enorm bostadsbrist och en rasande utförsäljning av allmännyttan i stadsdelen? Har det inte uppdragats att det finns så många aktörer inom äldreården

att det inte går att kontrollera kvaliteten? Har vi inte fått veta att socialtjänsten går på knäna och inte längre har tid att träffa människor för att administration tar över deras arbetsdagar? Nej, så kan det ju inte vara. Allt är ju grönt i tertialrapporten.

Vi vill rikta kritik mot själva formatet och styrsättet för dessa utvärderingar. Vi frågar oss vad som är mätbart. Omvårdnad? Mental utveckling? "En arbetsgivare i världsklass"? Hur attraktivt ett bostadsområde är?

Dessa faktorer går att mäta, men bara delvis. Med det nuvarande systemet som ofta kallas New Public Management (NPM) visar forskning att det kvantifierbara, det mätbara och slutligen det ekonomiska går före allt annat. Det gör att alla andra aspekter av det som ska styras, i det här fallet den generella välfärden, systematiskt nedprioriteras. Ett tydligt exempel på detta är när hemtjänstpersonal inte hinner stanna och prata med de äldre som de arbetar med. Antal minuter går att kvantifiera och därmed "effektivisera" (ett annat ord för effektivisera, som användes flitigt innan Alliansen tog över makten, var ordet nedskärning). Det går däremot inte att kvantifiera omsorg i samma utsträckning. Ett samtal och dess betydelse är klart svårare att mäta i tertialrapporter. Det som NPM och så kallade lean-processer leder till är inte bara sådana systemfel som vägning av äldres blöjor eller faktumet att äldreboenden har rationaliserat bort samtal med de äldre. De leder också till att insatser som inte går att mäta plockas bort; de passar inte i mallen för målen som ska uppfyllas.

Detta är inte i huvudsak kritik från ett politiskt parti till ett annat. Det är inte heller en kritik mot de anställda som verkställer de politiska besluten. Men forskningsrapporter med anställda, socialsekreterare, avdelningschefer, politiker, klarlägger att en blindhet för allt annat än budget och överdriven rationalisering är resultatet av denna typ av styrning. Välfärden ska inte drivas som företag. Vi ska gemensamt utgå från medborgarnas behov och gemensamt se till att dessa behov tillgodoses. Detta låter självklart men stämmer inte överens med hur det ser ut idag.

En rapport där alla mål "uppfylls helt", trots att vi vet att det finns stora problem, upplyser oss inte nämnvärt om hur verkligheten ser ut i våra verksamheter eller för våra medborgare.